

§ 148

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Opetushallitukselle tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden luonnoksesta

HEL 2021-001511 T 12 00 01

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi Opetushallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta on tyytyväinen uudistukseen, jossa perusopetuksen lisäopetus (ns. kymppiluokka), lukiokoulutukseen valmistava koulutus (LUVA-koulutus) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus (VALMA-koulutus) yhdistetään yhdeksi yhtenäiseksi siirtymävaiheen koulutuskokonaisuudeksi, tutkintokoulutukseen valmentavaksi koulutukseksi (TUVA-koulutus). Tämä vähentää nykyisiin siirtymävaiheen koulutuksiin sisältyvää päällekkäisyyttä ja antaa opiskelijalle mahdollisuuden suorittaa erilaisia sisältöjä tarpeidensa mukaan nykyistä monipuolisemmin. TUVA-koulutus on osa oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvää lainsäädännön kokonaisuutta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä TUVA-koulutuksen perusteiden tärkein ansio on opiskelijälähtöisten yksilöllisten opintopolkujen mahdollistaminen, mutta opiskelijoiden yhdessä oppimista tukien. Lautakunta painottaa ohjauksen merkitystä opiskelijan opintopolun suunnittelussa ja toimijuuden vahvistamisessa.

Lautakunta on tyytyväinen siihen, että koulutuksen perusteet ovat väljät, ja mahdollistavat opiskelijoiden ja paikallisten tarpeiden huomioimisen koulutuksen käytännön toteuttamisessa. Eri koulutuksen järjestäjät voivat toteuttaa TUVA-koulutusta hyvin eri tavoin ja painotuksin, joten koulutuksen laatuun ja koulutukselliseen tasa-arvoon on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto on jäsennetty koulutuksen perusteiden lukuja mukaillen lausuntopyyntöön mukaisesti.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tavoitteet ja kohderyhmä

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu valmentavaa koulutusta tarvitseville oppivelvollisuusikäisille nuorille sekä muille toisen asteen opintoja suunnitteleville, kuten opiskelijoille, joiden äidinkieli ei ole jokin kotimaisista kielistä tai jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muilla kuin kotimaisilla kielillä. Lautakunnan mielestä on tärkeää, että koulutuksen kohderyhmänä on

huomioitu muutkin kuin oppivelvolliset ja että koulutukseen voidaan valita myös opiskelija, jolla ei ole perusopetuksen päättötodistusta tai vastaavia tietoja, jos koulutuksen järjestäjä arvioi hakijalla olevan riittävät edellytykset suoriutua koulutuksesta. Jatkuva hakeutuminen TUVA-koulutukseen on tarpeellista varmistaa etenkin muiden kuin oppivelvollisten opiskelijoiden näkökulmasta.

Koulutuksen tavoitteena on selkiyttää opiskelijan jatko- ja urasuunnitelmaa sekä antaa opiskelijalle valmiudet opiskella toisen asteen koulutuksessa ja suorittaa koulutus. Erityisesti oppivelvollisen nuoren näkökulmasta on hyvä, ettei hakijan tarvitse TUVA-koulutukseen hakeutuessaan tietää, haluaako hän jatkaa ammatillisessa koulutuksessa vai lukiokoulutuksessa. Asuinkunta voi myös osoittaa oppivelvolliselle opiskelupaikan TUVA-koulutuksesta, mikäli oppivelvollinen ei ole saanut opiskelupaikkaa tutkintotavoitteisesta koulutuksesta. Osalla koulutukseen hakeutuvista opiskelijoista on selkeä tavoite ja jatkosuunnitelma.

Koulutuksen tavoitteet ja laaja kohderyhmä huomioiden lautakunta pitää oikeana ratkaisuna sitä, ettei TUVA-koulutukseen osallistumiseksi vaadita tiettyä kielitaitotasoa vaan huomio kiinnitetään laajemmin opiskelutaitoihin ja valmiuksiin. Perusteiden mukaan opiskelijan kielitaidon on oltava sellainen, että opiskelija hyötyy opiskelusta ja pystyy saavuttamaan tarvittavat valmiudet toisen asteen koulutukseen valmentavan koulutuksen aikana. Koulutuksen järjestäjä arvioi koulutuksen tarkoituksenmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden opiskelijalle. Koulutuksen lähtökohtana ovat yksilöllisen tarpeen mukaiset sisällöt, joihin kuuluvat myös kielitaitoa vahvistavat opiskelukielen opinnot.

Suomen toisen asteen koulutuksesta noin 13 % järjestetään Helsingissä ja lautakunnan arvion mukaan myös TUVA-koulutukseen kohdistuu kasvupaineita: oppivelvollisuuden laajenemisen ja nuorten ikäluokkien kasvun voidaan olettaa nostavan oppivelvollisten osuutta myös kaupungin järjestämässä TUVA-koulutuksessa, mikä on huomioitava suunniteltaessa koulutuksen toteuttamista.

Vaativana erityisenä tukena järjestettävää TUVA-koulutusta järjestävät ne koulutuksen järjestäjät, joilla on järjestämislupa perustuva oikeus vaativan erityisen tuen järjestämiseen.

Koulutuksen arvoperusta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on tyytyväinen koulutuksen arvoperustaan, koska siinä opetuksen lähtökohdaksi nostetaan elämän ja ihmisoikeuksien kunnioitus, opiskelijan ainutlaatuisuus sekä oikeus hyvään opetukseen ja arvostavaan vuorovaikutukseen. Kasvatus- ja koulutus-

lautakunta kuitenkin toivoo, että perusteiden arvoperustassa näkyisi vahvemmin hyvinvoinnin ylläpito ja tukeminen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä TUVA-koulutuksen koulutuksen perusteiden tärkein ansio on opiskelijalähtöisten yksilöllisten opintopolkujen mahdollistaminen, mutta yhdessä oppien. Opiskelijan yksilöllinen opintopolkun rakentuu hänen henkilökohtaisten tavoitteidensa ja vahvuksiensa mukaisesti, mutta opiskelijoita rohkaistaan oppimaan yhdessä ja toisiltaan. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä arvona, että opiskelijoiden osallisuus ja toimijuus sekä tunnetaitojen ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen korostuvat kaikessa toiminnassa.

TUVA-koulutuksen muodostuminen ja koulutuksen toteuttaminen

Koulutuksen laajuus on enintään 38 viikkoa, ja opiskelijalla on oikeus saada ohjausta ja opetusta eri oppimisympäristöissä keskimäärin 22 tuntia viikossa. Tuntimäärä ei sisällä opiskelupäivän aikaisia taukoja. Lautakunnan mielestä TUVA-koulutuksen tunti- ja viikkoperusteinen määrittely on ristiriidassa osaamisperusteisuuden ja jatkuvan oppimisen tavoitteiden kanssa, ja lautakunnan mielestä koulutuksen toteuttamisessa on keskeistä painottaa yksilöllisiä polkuja, joustavuutta ja osaamisen edistämistä.

Opiskelija voi suorittaa myös 38 viikkoa lyhyemmän kokonaisuuden omien tavoitteidensa ja osaamistarpeidensa mukaisesti. Koulutuksen osien laajuudet on ilmoitettu perusteissa vaihteluvälillä, joiden sisällä koulutus voidaan suunnitella opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Kaikille yhteinen koulutuksen osa on Opiskelu ja urasuunnittelutaidot (2–10 viikkoa). Koulutuksen osien tavoitteet on määritelty perusteissa koulutuksen osan suurimman mahdollisen laajuuden mukaan, ja koulutuksen järjestäjällä on mahdollisuus laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia koulutuksen osan tavoitteiden pohjalta.

Koulutuksen osien osaamistavoitteet on perusteissa määritelty hyvin yleisellä tasolla, ja koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällön tarkemmin omassa toteutussuunnitelmassaan. Koulutuksen järjestäjä voi myös omassa toteutussuunnitelmassaan määritellä koulutuksen perusteiden yleisiä tavoitteita tarkempia tavoitteita. Koska koulutuksen osien vähimmäisosaamistavoitteita ei ole määritelty, kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä koulutuksen laatuun on kiinnitettävä erityistä huomioita.

TUVA-koulutuksen toteutussuunnitelmien teko ja niiden toimeenpano on koulutuksen järjestäjille vaativa prosessi. Lautakunnan mielestä valtion on tuettava koulutuksen järjestäjiä TUVA-koulutuksen toteuttami-

seen valmistautumisessa ja koulutuksen perusteiden toimeenpanossa, jotta koulutus uudistus toteutuu tarkoituksenmukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että koulutuksen järjestäjillä on mahdollisuus toteuttaa koulutusta opiskelijoiden ja paikalliset tarpeet huomioiden. Toisaalta lautakunta pohtii, vaarantuuko opiskelijoiden yhdenvertaisuus ja koulutuksellinen tasa-arvo, jos eri koulutuksen järjestäjien toteutukset eriytyvät huomattavasti. Eri koulutuksen järjestäjien TUVA-koulutuksen toteutusten vertailu voi myös olla vaikeaa koulutukseen ohjaaville tahoille ja hakijoille.

Opiskelija voi painottaa opiskelusuunnitelmassaan joko lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen osuutta valitsemalla opintoja kyseisestä koulutusmuodosta. Koulutuksen aikana opiskelijan on mahdollista myös vahvistaa perusopetuksessa hankittuja taitoja. Lautakunnan mielestä jää kuitenkin epäselväksi, miten lukiokoulutuksen opintopisteet ja ammatillisen koulutuksen osaamispisteet muutetaan TUVA-koulutuksen viikoiksi ja tunneiksi.

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus on nykyisin suunnattu vain maahanmuuttajataustaisille ja vieraskielisille opiskelijoille, ja lautakunnan mielestä on kannatettavaa, että jatkossa kaikki TUVA-opiskelijat voivat suorittaa lukiokoulutuksen osia. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan arvion mukaan TUVA-koulutuksessa tulee varautua lukiokoulutuksen koulutuksen osien riittävään tarjontaan, koska koulutuksen osat ovat todennäköisesti suosittuja. Lautakunta pitää tärkeänä, että maahanmuuttajataustaiset opiskelijat otetaan jatkossakin huomioon erityisenä kohderyhmänä, sillä vieraskielisten osuuden Helsingissä ennakoidaan kasvavan ja vieraskielisten oppivelvollisten hakeutumista lukiokoulutukseen halutaan edistää.

Laaja-alainen osaaminen tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää ansiokkaana, että laaja-alaisen osaamisen tavoitteet on sisällytetty koulutuksen perusteisiin ja että laaja-alaisen osaamisen tavoitteet kulkevat läpi koko valmentavan koulutuksen riippumatta opiskelijan valitsemista koulutuksen osista. Lautakunnan mielestä valmentavan koulutuksen laaja-alaisen osaaminen keskittyy niihin valmiuksiin, joita opiskelija tarvitsee siirtyäkseen opiskelemaan toiselle asteelle. Laaja-alainen osaaminen arvioidaan osana koulutuksen osien sisältöjä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnitti huomiota laaja-alaisen osaamisen kuvauksen epäloogisuuteen. Monilukutaidon kohdalla kuvataan lähinnä koulutuksen sisältöä, muissa laaja-alaisissa osaamisissa kuvataan opiskelija osaamista.

Opiskelijan ohjaaminen ja henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen sisältyy koulutuksen järjestäjien vahva yhteistyövelvoite. TUVA-koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskelijalla on mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin, ja koulutuksen järjestäjän tulee koulutuksen toteuttamisessa olla yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien, nuorisotyön toimijoiden sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Koulutuksen järjestäjä voi täydentää järjestämänsä koulutusta hankkimalla tarvittavia koulutuksen osia sitä järjestävältä taholta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää yhteistyötä TUVA-koulutuksen toteuttamisessa tärkeänä koulutuksen saatavuuden turvaamisen näkökulmasta. Yhteistyö on erityisen merkityksellistä ruotsinkielisen TUVA-koulutuksen järjestämisessä, ja Helsingin kaupunki on tärkeä kumppani yksityisille koulutuksen järjestäjille. Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla toimii lukuisia koulutuksen järjestäjiä, ja lautakunnan mielestä koulutuksen järjestäjien profiloituminen TUVA-koulutuksen eri toteutusten järjestämisessä tukisi eri hakijaryhmien ohjautumista heidän tarpeitaan parhaiten vastaavaan koulutukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä on hyvä, että oppivelvollisuuden laajetessa nuorten työpajat voivat edelleen toimia TUVA-koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen oppimisympäristönä, jolloin opiskelijan on mahdollista suorittaa koulutuksen osa tai osia työpaikalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että opiskelija voi hakeutua kesken valmentavan koulutuksen tutkintotavoitteiseen koulutukseen, jos opiskelijalla on riittävät opiskelunvalmiudet ja hakijoiden yhdenvertaisuus hakeutumisessa turvataan. Tutkintotavoitteisilla koulutuksilla on lautakunnan mielestä tärkeä rooli riittävien opiskelunvalmiuksien määrittelyssä. Ammatillisessa koulutuksessa jatkuvaa hakeutumista on toteutettu kauan, mutta lautakunta pitää tärkeänä, että myös lukiokoulutukseen on käytännössä mahdollista hakeutua kesken valmentavan koulutuksen. Helsingissä lukiokoulutus on hyvin suosittua ja aloituspaikat täyttyvät jo yhteishaussa. Tilanne on hyvin erilainen kuin pienemmällä paikkakunnilla, joissa lukiopaikkoja jää yhteishaussa täyttämättä. Jatkuva hakeutuminen lukiokoulutukseen edellyttää myös muutoksia lukioiden opetustarjonnan järjestämiseen.

Ohjauksen määrittely laaja-alaisesti opiskelijan aktiivisuutta, oppimista, hyvinvointia ja itsetuntemusta vahvistavana toimintana vastaa lautakunnan näkemystä. Lautakunta on tyytyväinen periaatteeseen, että opinto-ohjauksen lisäksi opiskelijaa saa ohjausta kaikilta opetus- ja ohjaushenkilöstöön kuuluvilta. Kun opiskelija opiskelee toisen koulutuk-

sen järjestäjän järjestämässä koulutuksessa, hän saa ohjausta tältä koulutuksen järjestäjältä. Lautakunnan mielestä perusteissa tulisi vahvemmin korostaa eri koulutuksen järjestäjien yhteistyötä ohjauksessa, jotta voidaan varmistaa, että opiskelija saa riittävästi ohjausta eri oppimisympäristöissä.

Opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma rakennetaan opiskelijan aiemman osaamisen ja tavoitteiden perusteella ja opiskelija suorittaa vain ne koulutuksen osat, jotka ovat tarpeen hänen henkilökohtaisten tavoitteidensa saavuttamiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä opiskelijan lähtötilanteen huolellinen selvittäminen ja opiskelijan osaamisen, opiskelukielen taidon, opiskelunvalmiuksien sekä mahdollisten tuen tarpeiden kartoittaminen sekä huomioiminen opintojen suunnittelussa on tärkeää.

Oppimisen ja opiskelun tuki

Opiskelijalle oppimisen tuki ja erityinen tuki TUVA-koulutuksessa voi kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä olla vaikeasti hahmotettava kokonaisuus, joten on tärkeää, että tuen sisältö kuvataan osana opiskelijan opiskelusuunnitelmaa. Opiskelijan saama tuki voi muuttua sen mukaan, mitä koulutuksen osaa hän opiskelee. Tutkintokoulutuksesta annetun lain mukaan opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Laki vastaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain vastaavaa kohtaa. Kun opiskelija suorittaa TUVA-koulutuksessa lukion oppimäärään kuuluvia opintoja, hänellä on oikeus lukiolaissa (714/2018, 28 §) säädettyyn oppimisen tukeen. Lukiolaissa ei säädetä erityisestä tuesta, vaan opiskelijoilla on oikeus oppimisen tukeen ja erityisopetukseen yksilöllisen tuen tarpeen perusteella. Kun opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon osia, opintoja voidaan tarvittaessa mukauttaa ammatillisen koulutuksen lainsäädännön mukaisesti. Vaatimaan erityiseen tukeen oikeuttavaa koulutusta annetaan siihen järjestämisluvan saaneissa ammatillisissa oppilaitoksissa.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijat ovat oikeutettuja opiskeluhuoltoon. Opiskeluhuollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet kuin perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa (Oppilas ja opiskeluhuoltolaki 1287/2013, 1 §).

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan oikeutta opintososiaalisiin etuuksiin eli avustajapalveluihin tai erityisiin apuvälineisiin olisi syytä kuvata myös perusteissa. Erityistä

tukea saavan TUVA-opiskelijan opintososiaaliset etuudet määräytyvät sen mukaan, mikä taho järjestää koulutusta. Lukiokoulutuksen opiskelijalla ei ole perusopetuslaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa säädettyä oikeutta saada opintososiaalisia etuuksia koulutuksen järjestäjältä, vaan näistä säädetään erikseen. Käytännössä lukio-opiskelijan opintososiaaliset etuudet myönnetään vammaispalvelulain nojalla. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä voi syntyä vaikutelma, että TUVA-koulutuksen opiskelijan opintososiaalisten etuuksien tarjoaja vaihtuisi sen mukaan, mitä sisältöjä opiskelija opiskelee.

Palaute opiskelijan osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä on arvokasta, että koulutuksen perusteissa nostetaan esille kannustavan ja ohjaavan palautteen merkitys opiskelijan vahvuuksien ja osaamisen kehittymisessä.

On hyvä, että opiskelijan osaamisen arvioinnissa kiinnitetään huomiota arviointimenetelmien monipuolisuuteen ja korostetaan opiskelijan mahdollisuutta osoittaa osaamistaan monipuolisesti hänelle soveltuvalla tavalla ja että opiskelijan mahdolliset oppimisen vaikeudet ja opetuskielen osaaminen huomioidaan arvioinnissa. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä arvioinnissa olisi kuitenkin huomioitava selkeämmin myös itse- ja vertaisarviointi, jotka ovat osa opiskelijan jatkuvan oppimisen taitoja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä koulutuksen perusteissa esitetty arviointitapa on kokonaisuudessaan opiskelijan näkökulmasta vaikea hahmottaa. Koulutuksen osat arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi, kun opiskelija on saavuttanut koulutuksen osalle asetetut ja henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Tutkintokoulutuksen aikana korotettavat perusopetuksen päättöarvioinnin arvosanat ja lukiokoulutuksen opinnot arvioidaan asteikolla 4–10 ja ammatillisen koulutuksen opinnot asteikolla 1–5. Edellä mainitut opinnot arvioidaan kunkin koulutusmuodon lainsäädännön ja opetussuunnitelman tai tutkinnon perusteiden mukaisesti ja arvioinnin suorittaa ja todistuksen suorituksesta antaa se koulutuksen järjestäjä, jolla on tämän koulutuksen järjestämisluupa.

Yleisiä kommentteja ja huomioita tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) perusteluonnoksesta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta huomauttaa, ettei perusteissa mainita, saako tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta lisäpisteitä hakeutuessa yhteishaussa tutkintotavoitteiseen koulutukseen. Mikäli TUVA-koulutuksesta saa yhteishaussa lisäpisteitä, koulutuksen perusteissa on tärkeä kuvata, mikä on opintojen vähimmäismäärä, jolla lisä-

pisteitä saa. Jos TUV A-koulutuksesta ei saa lisäpisteitä yhteishaussa, tämä on merkittävä heikennys nykyisiin siirtymävaiheen koulutuksiin verrattuna.

Lausuntopyynnön mukaan perusteiden kieliasu tarkastetaan viimeistelyvaiheessa. Perusteiden teksti on kirjoitettu pääsääntöisesti passiivimuodossa ja teksti sisältää paljon abstraktia, ylätasoa kuvaavaa sekä päällekkäisyyksiä. Lautakunnan mielestä kieliasun tarkastamisen yhteydessä perusteiden kieliasua olisi tärkeä selkeyttää ja konkretisoida.

Tiivistelmä

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on tyytyväinen uudistukseen, jossa siirtymävaiheen koulutukset yhtenäistetään yhdeksi koulutuskokonaisuudeksi ja että opiskelija voi suorittaa erilaisia sisältöjä tarpeidensa ja tavoitteidensa mukaan. Lautakunta pitää tärkeänä, että koulutuksen perusteet antavat koulutuksen järjestäjille mahdollisuuden huomioida paikalliset tarpeet TUV A-koulutuksen toteuttamisessa. Lautakunnan mielestä on kuitenkin varmistettava, etteivät eri koulutuksen järjestäjien toteutukset eriydy opiskelijoiden koulutuksellista tasa-arvoa vaarantavalla tavalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä perusteissa on ansiokasta opiskelijan yksilöllisen opintopolun rakentaminen opiskelijan henkilökohtaisten tavoitteiden ja vahvuuksien mukaan, mutta samalla opiskelijoiden yhdessä ja toisiltaan oppimista tukien. Lautakunnan mielestä perusteissa olisi kuitenkin vahvemmin korostettava opiskelijan hyvinvoinnin ja oppimisen tukemista sekä itse- ja vertaisarviointia.

Yhteistyö eri koulutuksen järjestäjien ja muiden tahojen kesken on tärkeää koulutuksen saatavuuden turvaamiseksi ja koulutuksen eri kohderyhmien tarpeiden huomioimiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää ohjausta TUV A-koulutuksessa erityisen tärkeänä ja on yleisesti ottaen tyytyväinen tapaan, jolla ohjausta on kuvattu perusteissa. Lautakunnan mielestä perusteissa tulisi kuitenkin vahvemmin korostaa eri koulutuksen järjestäjien yhteistyötä ohjauksessa, jotta varmistetaan, että opiskelija saa riittävästi ohjausta eri oppimisympäristöissä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Tiivistelmän toinen kappale viimeinen virke:

Lautakunnan mielestä perusteissa olisi kuitenkin vahvemmin korostettava opiskelijan hyvinvoinnin ja oppimisen tukemista sekä itse- ja vertaisarviointia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Pia Pakarisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 TUVA-koulutuksen perusteiden luonnos
- 2 Opetushallituksen lausuntopyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa Opetushallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta on tyytyväinen uudistukseen, jossa perusopetuksen lisäopetus (ns. kymppiluokka), lukiokoulutukseen valmistava koulutus (LUVA-koulutus) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus (VALMA-koulutus) yhdistetään yhdeksi yhtenäiseksi siirtymävaiheen koulutuskokonaisuudeksi, tutkintokoulutukseen valmentavaksi koulutukseksi (TUVA-koulutus). Tämä vähentää nykyisiin siirtymävaiheen koulutuksiin sisältyvää päällekkäisyyttä ja antaa opiskelijalle mahdollisuuden suorittaa erilaisia sisältöjä tarpeidensa mukaan nykyistä monipuolisemmin. TUVA-koulutus on osa oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvää lainsäädännön kokonaisuutta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä TUVA-koulutuksen perusteiden tärkein ansio on opiskelijälähtöisten yksilöllisten opintopolkujen mahdollistaminen, mutta opiskelijoiden yhdessä oppimista tukien. Lautakunta painottaa ohjauksen merkitystä opiskelijan opintopolun suunnittelussa ja toimijuuden vahvistamisessa.

Lautakunta on tyytyväinen siihen, että koulutuksen perusteet ovat väljät, ja mahdollistavat opiskelijoiden ja paikallisten tarpeiden huomioimisen koulutuksen käytännön toteuttamisessa. Eri koulutuksen järjestäjät voivat toteuttaa TUVA-koulutusta hyvin eri tavoin ja painotuksin, joten koulutuksen laatuun ja koulutukselliseen tasa-arvoon on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto on jäsennetty koulutuksen perusteiden lukuja mukailleen lausuntopyynnön mukaisesti.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tavoitteet ja kohderyhmä

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu valmentavaa koulutusta tarvitseville oppivelvollisuusikäisille nuorille sekä muille toisen asteen opintoja suunnitteleville, kuten opiskelijoille, joiden äidinkieli ei ole jokin kotimaisista kielistä tai jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muilla kuin kotimaisilla kielillä. Lautakunnan mielestä on tärkeää, että koulutuksen kohderyhmänä on huomioitu muutkin kuin oppivelvolliset ja että koulutukseen voidaan valita myös opiskelija, jolla ei ole perusopetuksen päättötodistusta tai vastaavia tietoja, jos koulutuksen järjestäjä arvioi hakijalla olevan riittävät edellytykset suoriutua koulutuksesta. Jatkuva hakeutuminen TUVA-koulutukseen on tarpeellista varmistaa etenkin muiden kuin oppivelvollisten opiskelijoiden näkökulmasta.

Koulutuksen tavoitteena on selkiyttää opiskelijan jatko- ja urasuunnitelmaa sekä antaa opiskelijalle valmiudet opiskella toisen asteen koulutuksessa ja suorittaa koulutus. Eryityisesti oppivelvollisen nuoren näkökulmasta on hyvä, ettei hakijan tarvitse TUVA-koulutukseen hakeutuessaan tietää, haluaako hän jatkaa ammatillisessa koulutuksessa vai lukiokoulutuksessa. Asuinkunta voi myös osoittaa oppivelvolliselle opiskelupaikan TUVA-koulutuksesta, mikäli oppivelvollinen ei ole saanut opiskelupaikkaa tutkintotavoitteisesta koulutuksesta. Osalla koulutukseen hakeutuvista opiskelijoista on selkeä tavoite ja jatkosuunnitelma.

Koulutuksen tavoitteet ja laaja kohderyhmä huomioiden lautakunta pitää oikeana ratkaisuna sitä, ettei TUVA-koulutukseen osallistumiseksi vaadita tiettyä kielitaitotasoa vaan huomio kiinnitetään laajemmin opiskelutaitoihin ja valmiuksiin. Perusteiden mukaan opiskelijan kielitaidon on oltava sellainen, että opiskelija hyötyy opiskelusta ja pystyy saavuttamaan tarvittavat valmiudet toisen asteen koulutukseen valmentavan koulutuksen aikana. Koulutuksen järjestäjä arvioi koulutuksen tarkoituksenmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden opiskelijalle. Koulutuksen lähtökohtana ovat yksilöllisen tarpeen mukaiset sisällöt, joihin kuuluvat myös kielitaitoa vahvistavat opiskelukielen opinnot.

Suomen toisen asteen koulutuksesta noin 13 % järjestetään Helsingissä ja lautakunnan arvion mukaan myös TUVA-koulutukseen kohdistuu kasvupaineita: oppivelvollisuuden laajenemisen ja nuorten ikäluokkien kasvun voidaan olettaa nostavan oppivelvollisten osuutta myös kaupungin järjestämässä TUVA-koulutuksessa, mikä on huomioitava suunniteltaessa koulutuksen toteuttamista.

Vaativana erityisenä tukena järjestettävää TUVA-koulutusta järjestävät ne koulutuksen järjestäjät, joilla on järjestämislupa perustuva oikeus vaativan erityisen tuen järjestämiseen.

Koulutuksen arvoperusta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on tyytyväinen koulutuksen arvoperustaan, koska siinä opetuksen lähtökohdaksi nostetaan elämän ja ihmisoikeuksien kunnioitus, opiskelijan ainutlaatuisuus sekä oikeus hyvään opetukseen ja arvostavaan vuorovaikutukseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kuitenkin toivoo, että perusteiden arvoperustassa näkyisi vahvemmin hyvinvoinnin ylläpito ja tukeminen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä TUVA-koulutuksen koulutuksen perusteiden tärkein ansio on opiskelijalähtöisten yksilöllisten opintopolkujen mahdollistaminen, mutta yhdessä oppien. Opiskelijan yksilöllinen opintopolku rakentuu hänen henkilökohtaisten tavoitteidensa ja vahvuksiensa mukaisesti, mutta opiskelijoita rohkaistaan oppimaan yhdessä ja toisiltaan. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä arvona, että opiskelijoiden osallisuus ja toimijuus sekä tunnetaitojen ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen korostuvat kaikessa toiminnassa.

TUVA-koulutuksen muodostuminen ja koulutuksen toteuttaminen

Koulutuksen laajuus on enintään 38 viikkoa, ja opiskelijalla on oikeus saada ohjausta ja opetusta eri oppimisympäristöissä keskimäärin 22 tuntia viikossa. Tuntimäärä ei sisällä opiskelupäivän aikaisia taukoja. Lautakunnan mielestä TUVA-koulutuksen tunti- ja viikkoperusteinen määrittely on ristiriidassa osaamisperusteisuuden ja jatkuvan oppimisen tavoitteiden kanssa, ja lautakunnan mielestä koulutuksen toteuttamisessa on keskeistä painottaa yksilöllisiä polkuja, joustavuutta ja osaamisen edistämistä.

Opiskelija voi suorittaa myös 38 viikkoa lyhyemmän kokonaisuuden omien tavoitteidensa ja osaamistarpeidensa mukaisesti. Koulutuksen osien laajuudet on ilmoitettu perusteissa vaihteluvälillä, joiden sisällä koulutus voidaan suunnitella opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Kaikille yhteinen koulutuksen osa on Opiskelu ja urasuunnittelutaidot (2–10 viikkoa). Koulutuksen osien tavoitteet on määritelty perusteissa koulutuksen osan suurimman mahdollisen laajuuden mukaan, ja koulutuksen järjestäjällä on mahdollisuus laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia koulutuksen osan tavoitteiden pohjalta.

Koulutuksen osien osaamistavoitteet on perusteissa määritelty hyvin yleisellä tasolla, ja koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällön tarkemmin omassa toteutussuunnitelmassaan. Koulutuksen järjestäjä

voi myös omassa toteutussuunnitelmassaan määritellä koulutuksen perusteiden yleisiä tavoitteita tarkempia tavoitteita. Koska koulutuksen osien vähimmäisosaamistavoitteita ei ole määritetty, kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä koulutuksen laatuun on kiinnitettävä erityistä huomioita.

TUVA-koulutuksen toteutussuunnitelmien teko ja niiden toimeenpano on koulutuksen järjestäjille vaativa prosessi. Lautakunnan mielestä valtion on tuettava koulutuksen järjestäjiä TUVA-koulutuksen toteuttamiseen valmistautumisessa ja koulutuksen perusteiden toimeenpanossa, jotta koulutus uudistuu toteutuun tarkoituksenmukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että koulutuksen järjestäjillä on mahdollisuus toteuttaa koulutusta opiskelijoiden ja paikalliset tarpeet huomioiden. Toisaalta lautakunta pohtii, vaarantuuko opiskelijoiden yhdenvertaisuus ja koulutuksellinen tasa-arvo, jos eri koulutuksen järjestäjien toteutukset eriytyvät huomattavasti. Eri koulutuksen järjestäjien TUVA-koulutuksen toteutusten vertailu voi myös olla vaikeaa koulutukseen ohjaaville tahoille ja hakijoille.

Opiskelija voi painottaa opiskelusuunnitelmassaan joko lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen osuutta valitsemalla opintoja kyseisestä koulutusmuodosta. Koulutuksen aikana opiskelijan on mahdollista myös vahvistaa perusopetuksessa hankittuja taitoja. Lautakunnan mielestä jää kuitenkin epäselväksi, miten lukiokoulutuksen opintopisteet ja ammatillisen koulutuksen osaamispisteet muutetaan TUVA-koulutuksen viikoiksi ja tunneiksi.

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus on nykyisin suunnattu vain maahanmuuttajataustaisille ja vieraskielisille opiskelijoille, ja lautakunnan mielestä on kannatettavaa, että jatkossa kaikki TUVA-opiskelijat voivat suorittaa lukiokoulutuksen osia. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan arvion mukaan TUVA-koulutuksessa tulee varautua lukiokoulutuksen koulutuksen osien riittävään tarjontaan, koska koulutuksen osat ovat todennäköisesti suosittuja. Lautakunta pitää tärkeänä, että maahanmuuttajataustaiset opiskelijat otetaan jatkossakin huomioon erityisenä kohderyhmänä, sillä vieraskielisten osuuden Helsingissä ennakoidaan kasvavan ja vieraskielisten oppivelvollisten hakeutumista lukiokoulutukseen halutaan edistää.

Laaja-alainen osaaminen tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää ansiokkaana, että laaja-alaisen osaamisen tavoitteet on sisällytetty koulutuksen perusteisiin ja että laaja-alaisen osaamisen tavoitteet kulkevat läpi koko valmentavan koulutuksen riippumatta opiskelijan valitsemista koulutuksen osista. Lautakunnan mielestä valmentavan koulutuksen laaja-alaisen osaaminen

keskittyy niihin valmiuksiin, joita opiskelija tarvitsee siirtyäkseen opiskelemaan toiselle asteelle. Laaja-alainen osaaminen arvioidaan osana koulutuksen osien sisältöjä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnitti huomiota laaja-alaisen osaamisen kuvauksen epäloogisuuteen. Monilukutaidon kohdalla kuvataan lähinnä koulutuksen sisältöä, muissa laaja-alaisissa osaamisissa kuvataan opiskelija osaamista.

Opiskelijan ohjaaminen ja henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen sisältyy koulutuksen järjestäjien vahva yhteistyövelvoite. TUVA-koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskelijalla on mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin, ja koulutuksen järjestäjän tulee koulutuksen toteuttamisessa olla yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien, nuorisotyön toimijoiden sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Koulutuksen järjestäjä voi täydentää järjestämänsä koulutusta hankkimalla tarvittavia koulutuksen osia sitä järjestävältä taholta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää yhteistyötä TUVA-koulutuksen toteuttamisessa tärkeänä koulutuksen saatavuuden turvaamisen näkökulmasta. Yhteistyö on erityisen merkityksellistä ruotsinkielisen TUVA-koulutuksen järjestämisessä, ja Helsingin kaupunki on tärkeä kumppani yksityisille koulutuksen järjestäjille. Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla toimii lukuisia koulutuksen järjestäjiä, ja lautakunnan mielestä koulutuksen järjestäjien profiloituminen TUVA-koulutuksen eri toteutusten järjestämisessä tukisi eri hakijaryhmien ohjautumista heidän tarpeitaan parhaiten vastaavaan koulutukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä on hyvä, että oppivelvollisuuden laajetessa nuorten työpajat voivat edelleen toimia TUVA-koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen oppimisympäristönä, jolloin opiskelijan on mahdollista suorittaa koulutuksen osa tai osia työpajalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että opiskelija voi hakeutua kesken valmentavan koulutuksen tutkintotavoitteiseen koulutukseen, jos opiskelijalla on riittävät opiskeluvalmiudet ja hakijoiden yhdenvertaisuus hakeutumisessa turvataan. Tutkintotavoitteisilla koulutuksilla on lautakunnan mielestä tärkeä rooli riittävien opiskeluvalmiuksien määrittelyssä. Ammatillisessa koulutuksessa jatkuvaa hakeutumista on toteutettu kauan, mutta lautakunta pitää tärkeänä, että myös lukiokoulutukseen on käytännössä mahdollista hakeutua kesken valmentavan koulutuksen. Helsingissä lukiokoulutus on hyvin suosittua ja aloituspaikat täyttyvät jo yhteishaussa. Tilanne on hyvin erilainen kuin pienemmällä paikkakunnilla, joissa lukiopaikkoja jää yhteishaussa täyttä-

mättä. Jatkuva hakeutuminen lukiokoulutukseen edellyttää myös muutoksia lukioiden opetustarjonnan järjestämiseen.

Ohjauksen määrittely laaja-alaisesti opiskelijan aktiivisuutta, oppimista, hyvinvointia ja itsetuntemusta vahvistavana toimintana vastaa lautakunnan näkemystä. Lautakunta on tyytyväinen periaatteeseen, että opinto-ohjauksen lisäksi opiskelijaa saa ohjausta kaikilta opetus- ja ohjaushenkilöstöön kuuluvilta. Kun opiskelija opiskelee toisen koulutuksen järjestäjän järjestämässä koulutuksessa, hän saa ohjausta tältä koulutuksen järjestäjältä. Lautakunnan mielestä perusteissa tulisi vahvemmin korostaa eri koulutuksen järjestäjien yhteistyötä ohjauksessa, jotta voidaan varmistaa, että opiskelija saa riittävästi ohjausta eri oppimisympäristöissä.

Opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma rakennetaan opiskelijan aiemman osaamisen ja tavoitteiden perusteella ja opiskelija suorittaa vain ne koulutuksen osat, jotka ovat tarpeen hänen henkilökohtaisten tavoitteidensa saavuttamiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä opiskelijan lähtötilanteen huolellinen selvittäminen ja opiskelijan osaamisen, opiskelukielen taidon, opiskelunvalmiuksien sekä mahdollisten tuen tarpeiden kartoittaminen sekä huomioiminen opintojen suunnittelussa on tärkeää.

Oppimisen ja opiskelun tuki

Opiskelijalle oppimisen tuki ja erityinen tuki TUVA-koulutuksessa voi kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä olla vaikeasti hahmotettava kokonaisuus, joten on tärkeää, että tuen sisältö kuvataan osana opiskelijan opiskelusuunnitelmaa. Opiskelijan saama tuki voi muuttua sen mukaan, mitä koulutuksen osaa hän opiskelee. Tutkintokoulutuksesta annetun lain mukaan opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Laki vastaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain vastaavaa kohtaa. Kun opiskelija suorittaa TUVA-koulutuksessa lukion oppimäärään kuuluvia opintoja, hänellä on oikeus lukiolaissa (714/2018, 28 §) säädettyyn oppimisen tukeen. Lukiolaissa ei säädetä erityisestä tuesta, vaan opiskelijoilla on oikeus oppimisen tukeen ja erityisopetukseen yksilöllisen tuen tarpeen perusteella. Kun opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon osia, opintoja voidaan tarvittaessa mukauttaa ammatillisen koulutuksen lainsäädännön mukaisesti. Vaativaan erityiseen tukeen oikeutavaa koulutusta annetaan siihen järjestämisluvan saaneissa ammatillisissa oppilaitoksissa.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijat ovat oikeutettuja opiskeluhooltoon. Opiskeluhoollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet kuin perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa (Oppilas ja opiskeluhoitolaki 1287/2013, 1 §).

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan oikeutta opintososiaalisiin etuuksiin eli avustajapalveluihin tai erityisiin apuvälineisiin olisi syytä kuvata myös perusteissa. Erityistä tukea saavan TUVA-opiskelijan opintososiaaliset etuudet määräytyvät sen mukaan, mikä taho järjestää koulutusta. Lukiokoulutuksen opiskelijalla ei ole perusopetuslaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa säädettyä oikeutta saada opintososiaalisia etuuksia koulutuksen järjestäjältä, vaan näistä säädetään erikseen. Käytännössä lukio-opiskelijan opintososiaaliset etuudet myönnetään vammaispalvelulain nojalla. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä voi syntyä vaikutelma, että TUVA-koulutuksen opiskelijan opintososiaalisten etuuksien tarjoaja vaihtuisi sen mukaan, mitä sisältöjä opiskelija opiskelee.

Palaute opiskelijan osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä on arvokasta, että koulutuksen perusteissa nostetaan esille kannustavan ja ohjaavan palautteen merkitys opiskelijan vahvuuksien ja osaamisen kehittymisessä.

On hyvä, että opiskelijan osaamisen arvioinnissa kiinnitetään huomiota arviointimenetelmien monipuolisuuteen ja korostetaan opiskelijan mahdollisuutta osoittaa osaamistaan monipuolisesti hänelle soveltuvalla tavalla ja että opiskelijan mahdolliset oppimisen vaikeudet ja opetuskielen osaaminen huomioidaan arvioinnissa. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä arvioinnissa olisi kuitenkin huomioitava selkeämmin myös itse- ja vertaisarviointi, jotka ovat osa opiskelijan jatkuvan oppimisen taitoja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä koulutuksen perusteissa esitetty arviointitapa on kokonaisuudessaan opiskelijan näkökulmasta vaikea hahmottaa. Koulutuksen osat arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi, kun opiskelija on saavuttanut koulutuksen osalle asetetut ja henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Tutkintokoulutuksen aikana korotettavat perusopetuksen päättöarvioinnin arvosanat ja lukiokoulutuksen opinnot arvioidaan asteikolla 4–10 ja ammatillisen koulutuksen opinnot asteikolla 1–5. Edellä mainitut opinnot arvioidaan kunkin koulutusmuodon lainsäädännön ja opetussuunnitelman tai tutkinnon perusteiden mukaisesti ja arvioinnin suorittaa ja todistuksen suorituksesta an-

taa se koulutuksen järjestäjä, jolla on tämän koulutuksen järjestämislupa.

Yleisiä kommentteja ja huomioita tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) perusteluonnoksesta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta huomauttaa, ettei perusteissa mainita, saako tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta lisäpisteitä hakeutuessa yhteishaussa tutkintotavoitteiseen koulutukseen. Mikäli TUVA-koulutuksesta saa yhteishaussa lisäpisteitä, koulutuksen perusteissa on tärkeä kuvata, mikä on opintojen vähimmäismäärä, jolla lisäpisteitä saa. Jos TUVA-koulutuksesta ei saa lisäpisteitä yhteishaussa, tämä on merkittävä heikennys nykyisiin siirtymävaiheen koulutuksiin verrattuna.

Lausuntopyynnön mukaan perusteiden kieliasu tarkastetaan viimeistelyvaiheessa. Perusteiden teksti on kirjoitettu pääsääntöisesti passiivimuodossa ja teksti sisältää paljon abstraktia, ylätasoa kuvaavaa sekä päällekkäisyyksiä. Lautakunnan mielestä kieliasun tarkastamisen yhteydessä perusteiden kieliasua olisi tärkeä selkeyttää ja konkretisoida.

Tiivistelmä

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on tyytyväinen uudistukseen, jossa siirtymävaiheen koulutukset yhdenäistetään yhdeksi koulutuskokonaisuudeksi ja että opiskelija voi suorittaa erilaisia sisältöjä tarpeidensa ja tavoitteidensa mukaan. Lautakunta pitää tärkeänä, että koulutuksen perusteet antavat koulutuksen järjestäjille mahdollisuuden huomioida paikalliset tarpeet TUVA-koulutuksen toteuttamisessa. Lautakunnan mielestä on kuitenkin varmistettava, etteivät eri koulutuksen järjestäjien toteutukset eriydy opiskelijoiden koulutuksellista tasa-arvoa vaarantavalla tavalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä perusteissa on ansiokasta opiskelijan yksilöllisen opintopolun rakentaminen opiskelijan henkilökohtaisten tavoitteiden ja vahvuuksien mukaan, mutta samalla opiskelijoiden yhdessä ja toisiltaan oppimista tukien. Lautakunnan mielestä perusteissa olisi kuitenkin vahvemmin korostettava opiskelijan hyvinvoinnin tukemista sekä itse- ja vertaisarviointia.

Yhteistyö eri koulutuksen järjestäjien ja muiden tahojen kesken on tärkeää koulutuksen saatavuuden turvaamiseksi ja koulutuksen eri kohderyhmien tarpeiden huomioimiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää ohjausta TUVA-koulutuksessa erityisen tärkeänä ja on yleisesti ottaen tyytyväinen tapaan, jolla ohjausta on kuvattu perusteissa. Lautakunnan mielestä perusteissa tulisi kuitenkin vahvemmin korostaa eri

koulutuksen järjestäjien yhteistyötä ohjauksessa, jotta varmistetaan, että opiskelija saa riittävästi ohjausta eri oppimisympäristöissä.

Esittelijän perustelut

Opetushallitus on pyytänyt Helsingin kaupungilta lausuntoa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden luonnoksesta.

Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020) hyväksyttiin osana oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvää lainsäädäntöä. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA-koulutus) yhdistää perusopetuksen lisäopetuksen (ns. kymppiluokka), lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVA-koulutus) ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen (VALMA-koulutus) yhtenäiseksi nivelvaiheen koulutuskokonaisuudeksi.

Opetushallitus määrää tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteista. TUVA-koulutus aloitetaan 1.8.2022.

Lausuntopyyntö on jaoteltu koulutuksen perusteiden lukujen mukaisesti. Lausunto on annettava 1.3. 2021 mennessä. Helsingin kaupunki on pyytänyt ja saanut lisäaikaa lausunnon antamiseen kasvatus- ja koulutuslautakunnan aikataulujen perusteella.

Koulutuksen perusteiden sisältö viimeistellään saatujen lausuntojen pohjalta. Viimeistelyvaiheessa tarkastetaan myös koulutuksen perusteiden kieliasu. Viimeistelyvaiheessa täsmennetään myös se, mikä osa nyt lausuttavana olevasta perusteluonnoksesta on määräystä ja mikä mahdollisesti muuta ohjeistusta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 TUVA-koulutuksen perusteiden luonnos
- 2 Opetushallituksen lausuntopyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala